

Wandelende maaiers en bemesters in Purmerend

180 lammeren moeten veldkwaliteit Purmersteijn verbeteren

Al enige tijd liep fieldmanager Jan Butter ermee rond, het idee om de velden te laten begrazen door lammeren. Dit jaar werd die wens werkelijkheid. Op 3 juli werden onder toezicht van diverse belangstellenden 180 lammeren losgelaten op complex Purmersteijn. Daar begrazen en bepoepen de beestjes, afkomstig van een plaatselijke boer, zo'n drie weken lang de natuurgrasvelden, in de hoop dat zij de veldkwaliteit helpen verbeteren nog voordat het voetbalseizoen begint.

Auteur: Kelly Kuenen

7 min. leestijd

ACHTERGROND

Jan Butter, verantwoordelijk voor alle gemeentelijke velden, initieerde de onorthodoxe methode omdat de velden van Purmersteijn van mindere kwaliteit zijn dan de velden elders in de gemeente. 'De aanleiding was puur en alleen dat het bodemleven hier op Purmersteijn niet naar mijn zin was', vertelt Butter. 'Vier à vijf jaar geleden is het veld gerenoveerd; dan duurt het een aantal jaren voordat de bodemstructuur weer in orde is. De afgelopen jaren ben ik in de weer geweest met diverse handelingen, zoals beluchten en kriebelen, maar dat heeft tot nu toe niet geleid tot het gewenste resultaat.'

Als de redactie van Fieldmanager Butter belt, ruim een week nadat de lammetjes op het veld zijn gezet, is hij tussen de lammetjes bezig met het kriebelen van de velden. Met zijn eigengemaakte kriebeleg, met als doel de mest te verspreiden. Iets wat niet van tevoren in de planning zat, maar wat terloops werd besloten. 'Veldbeheer is tenslotte improviseren', aldus Butter.

Voor de proef wordt samengewerkt met een plaatselijke boer. Voor de inzet van de lammeren krijgt hij een kleine vergoeding. Butter is verantwoordelijk voor de telling van de beestjes, 's avonds, en houdt een oogje in het zeil. Het plan is om de lammeren drie weken op het veld te laten lopen, maar Butter verwacht dat die periode niet volgemaakt zal worden. Samen met de boer houdt hij in de gaten of de lammeren niet te schraal

lopen. Als dat zo is, wordt een deel van de kudde van de velden gehaald.

Wetenschappelijk onderzoek

Schapen en lammeren worden al op een wat grotere schaal ingezet om te grazen in het openbaar groen en in het verleden verscheen in de media een enkel nieuwsberichtje over grazende schapen op voetbalvelden om het gras kort te

'Vier à vijf jaar geleden is het veld gerenoveerd; het kost tijd voordat de bodemstructuur weer in orde is'

Jan Butter

houden. Butter hoopt hier op een driedelig effect: het gras blijft kort, de uitwerpselen bemesten de bodem en het lopen en grazen stimuleert de grasgroei. Bovendien pakt de gemeente Purmerend het wat grondiger aan. Ze vroeg Wageningen Universiteit namelijk de proef te ondersteunen. Twee onderzoekers volgen de proef daarom op de voet, waarbij zowel naar de bodem als naar het welzijn van de lammeren wordt gekeken. Als onderzoeker is Jan Rinze van der Schoot vaak betrokken bij projecten gericht op bodem, water en bemesting, waaronder onderzoek naar de kwaliteit van grasvelden. Hij geeft aan nog niet eerder een proef te zijn tegengekomen waarbij

Butter gebruik de kriebeleg om de mest hier en daar te verdelen

daadwerkelijk de invloed op de grasmat werd onderzocht.

Voor aanvang van de proef bracht het instituut de mogelijke problemen van het veld in kaart, werden bodemonsters genomen en werd het grasbestand onderzocht, zoals op de aanwezigheid van verschillende grassoorten, de dichtheid van de mat en de beworteling. Een bemestingsonderzoek werd uitgevoerd via Eurofins. Vervolgens werd een deel van het veld afgezet, zodat het vergeleken kon worden met het stuk waarop de lammeren lopen. Aan het einde van de proef bewerkt Butter de velden, zodat de mest zo fijn mogelijk wordt en de bodem in trekt. Vervolgens neemt Wageningen Universiteit weer monsters om te kijken of de lammeren invloed hebben gehad op de bodem-

kwaliteit of het grasbestand. 'Bij het gebruik van kunstmest gaat de bodemkwaliteit vaak achteruit', vertelt Van der Schoot. 'Maar Purmerend gebruikt al organische meststoffen voor de velden. De mest van de schapen lijkt daarop. Wat dat betreft waren ze al goed bezig.' Als de gemeente het wil, vertelt Van der Schoot, zal behalve naar de invloed op het bodemleven ook specifiek gekeken worden naar de samenstelling van de mest, zoals de hoeveelheid stikstof, kali en fosfaat.

Volgens Van der Schoot is het moeilijk om nu al verwachtingen uit te spreken, mede doordat het gaat om een kortlopende proefopstelling. Schade door toedoen van de lammeren verwacht hij sowieso niet. Op de vraag of de betreding door 720 lammerenpootjes geen kwaad kan, wijst hij op de betreding door voetballers, die weliswaar niet identiek is, maar waarvan het effect wel in

de buurt komt. Ook zij verdichten de bodem, en waarschijnlijk met een nog veel groter gewicht per oppervlakte.

Butter, die regelmatig op de velden aanwezig is, heeft er vertrouwen in dat de methode werkt. 'Het is wachten op het eindresultaat. Maar ik verwacht wel resultaat', vertelt hij. 'Ik zie nu al verschil tussen dit veld en de andere velden, vooral een verbetering van de structuur. Wat bemesting betreft is de proef voor mij al geslaagd.'

Het is een uitdaging om wetenschappelijk te bewijzen welk effect de lammeren hebben, vertelt Van der Schoot. 'Er gebeurt van alles op en rond het veld; kijk alleen al naar het weer. Dan kan het moeilijk zijn om veranderingen in de mat volledig toe te schrijven aan de lammeren. Een mogelijke vervolgstap zou een uitgebreidere onderzoeksopzet zijn.'

Volgens Vincent Jansen, groepsmanager Uitvoering bij de gemeente Purmerend, zijn ook andere partijen geïnteresseerd in de uitkomsten van de proef, waaronder de voetbalbond. 'Ze zijn vooral benieuwd hoe de proef wordt opgezet, welke positieve effecten er worden beoogd en behaald en welk mogelijk vervolg de proef krijgt.' Patrick Balemans, adviseur accommodatiezaken: 'De KNVB juicht dergelijke ontwikkelingen toe. Een ontwikkeling als deze zou namelijk kunnen leiden tot een positief resultaat dat in eerste instantie mogelijk niet verwacht werd. Multifunctionaliteit op een innovatieve manier, mits het voetbal er geen hinder van ondervindt, dat is toch super!'

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6135

